كۆجيتۆی جەلال تاڵەبانی ديوانە شيعر يان تۆخكردنەوەی هێڵە سڕاوەكان؟.. نوسيني: برزو حاجي حەبيب

چەندين جار هەڵوەستەم لەسەر ئەوەكردوە كە شيعر با بەتێكی زۆر لەوە گەورەتر و قوڵترە كە شاعيربون ئاسان بێت لەوەش قورستر (فەلسەفە، مێژوو، خەياڵ، گەردون ناسی، تەكنەلۆجيا، ئيدۆمە ئاينیەكان، شارستانیەتەكان، ئەفسانەكان) بخرێنە بەر ڕەحمەتی خەياڵی شاعيرو نوسەرێكی س□ر□ش كە خۆشەويستی لەگەڵ مردن ئەكات لەكاتيكداڕەخنەگری بەناوبانگی عيراق شاكر مجيد سێفۆ دەڵێت:
صلاح جلال لەسەر ئەم زەوييە بەنەمری دەمێنێتەوە هەروەكو هايدگەر دەڵێ بە بەڵگەنامەی هۆلدرلين.
بەڵام چون دەبێت بوون بكرێت بەشيعر لەناو□□كدا ئەمەيش صلاح جلال خۆی لەفاكسی دووەمدا فەلسەفەی مەرگ بو هايدگەر دەينوسێت(هايدگەر..هايدگەر) ئەو بانگەشەی دەكات و دەيدوێنێت وەك ئەوەی هايدگەر لەپاڵيا دانيشتبێت، ئەمەش لەو ڕوانينەوە دێت ئەو نوسەرانەكەمن كە بتوانن داهێنان بكەن لە بواری ئەدەبيات دا بە گواستنەوەی ژانەرێكی فەلسەفی يان گەردونی و زانستی و جەدەلی ڕوح و كێشەی بون و نەبون بۆ ناو ژانری شيعر و ڕۆمان ديارە ڕەخنەگری سەرەوە هەستی بەو مەترسيە كردوە كە سڵاح جلال تا دەست لەملانی مەرگ نەبێت ناگات بەخۆشەويستە ڕاستەقينەكەی ئەمەش لەكۆجيتۆدا بە جياواز هەستی پێدەكەيت كە شەهيدەكان بەڕێگاوەن دێنەوەو چياكان دێنە زمان و مرۆڤەكان لەكارەساتە گەورەكاندا خوڵقێنەری ڕاستەقينەی مەرگن و داهاتوشيان ژيانێكی ڕاستەقينەيە.
هەروەها دكتور قيس كاظم الجنابی ل□ ب□راودكردنی فەيلەسوفی شاعيرو شاعيری فەيلەسوف دا لەسەروی عەقل دا بەم جۆرە بەراوردی سلاح جلال دەكات و دەڵێت شاعيری كوردی (سلاح جلال) لێرە توانی ڕيزەكان ب□□□ت و ئاماژەبەو فەلسەفەيەی خۆی بدات بەهۆی ئەو شيعرە نوێيانەی كەبڵاوی كردوەتەوە تێڕوانينی زيندووی بۆ گەردون و بون و زمان و مەرگ و زەمان دەربڕی بەهۆی زمانێكی مەعريفی كەبۆی دەبێتە(دەفرێك) بۆئەوەی لەجيهانی (مەعقول)ەوە بچێت بۆجيهانێكی (نامەعقول) لەجوڵانی زمان و مەرگ (پشت زمان و ميتا زەمان) يان (پشت زمان)

ئگر بوانین نوسینکانی ساح جلال و توانینکی دکتر قیس کازم بئاشکرا میتا زمان ب ونی دیار و زمان شوی کد و هکی تخ کراو ورئگرت و سرجم وداوکان لناوختکدا وددن و زمن کانس ئبتو و خیا و فلسف هکی سوری ترسناک دروست ئکن ک خونر ائگرت و ناهت تپت و فلاشباگ ئکات ب سرجمی وداو مژووی و گردونیکان بب ئوی خوندنوی قوی پش وختی لسری هب
خم لائدم لباسکردنی وردکاری و ناوکی دیوان شیعری کتبی (کجیتی جلال تابانی) چونک تا ئستا ل دی یکمدا گیرم خورادو(ئم درخکی علیقی ل ح (…)) بواناکم بتوانم بگم ب (تاش بردی کرد ب کمار)
ئم کجیتی سدان دستواژی فلسفی و زانستی جراوجری تیابکار هاتوو و وک ئیدم ب مژووی 70سای کوردایتی و گانوی ل وحی هقا سرک (مام جلال)و بکارهاتوو، نمدیو فلسف شیعربت شیعریش فلسفبت ئستا بینیم، ببچونی من ئم کتب ساح جلالی کورد نینوسیای نوسری هرنتویک بینوسیای ئوند بایخی پ ئدرا هتا بنرخرین خاتکانی ئدبی جیهانی ئبرد، لم کتبدا فتنکانی گردون هشتا نتقیونتو مام جلال شی نتو ئکات ل وداوگورکانی جیهاندا وک (تقینو گورک) کشانی کاکشانکان و گردلول گردونیکان و اکشانی خولگکان و دروست بونی مرق و هتا وداوی سوکی ئادم و درکرانیان لبهشت و هاتنسرزوی و تفانی نوح و حزارتی بابلی و نوان دووبارکو موعجیزی عیسا(ساوی خودای لسربت) و گچانکی موساو کوی تور و شق کردنی نیل لسردستی موسا(ساوی خوای لسربت) و کی وداوکانی مرقایتی نتوی کورد ئامادیو مام جلال کارکترکیتی و ئجنگت، ئزلو ب ئزل ل لدایک بونو ب مردن ل نبونو ب بون(مام جلال) گدیکو بانگشی خردکان سرجمی ه ساوکانی فزا و فلسفو جدلی بون و شیعر و تکنلجیاو مژوو تخ کراونتوو هشتا ساح جلال قمی ب تیژ کردوو چندین برھمی ناوازی نموونیی هی ک تاقانن لکتبخانی کوردیدا وک(نفخ و ونی با، مسیقای مرگی ناوخت، کچانی بفر، کوتنخواری گردون)ئستاش بردوام لنوسینی بابتی پ نرخ و پ بایخ پویست زری خمان بکم نزانین ئم کتب داهنانکی نوی ل دقی کوردیدا و توانستی کس نی بتوانت تی پنت چونک ئم خیا و لجیکی ئم کتبی پ نوسراو جیاواز .

سەرچاوەکان:

ڕۆژنامەی المؤتمر ژمارة (٢٢٩٥) حوزەیران ٢٠١١
جريدة الاديب/العدد/159- 16 كانون الثاني 2008
ل روزنامةي كوردستاني نوي ژمارة ٨٨٥٠ لة ٢٨/١٢/٢٠٢١